

TÜRKİYE’DE TURİZM EĞİTİMİ VEREN MESLEK YÜKSEKOKULLARININ DERS PROGRAMLARINA İLİŞKİN BİR İÇERİK ANALİZİ

Derya Baykal¹, Ezgi Şahin²

Özet

Turizm sektörü son yıllarda büyük gelişmeler gösteren bir sektör halini almıştır. Sektörün ülkeler için sağladığı ekonomik girdiler de dünya ülkelerini turizm sektörüne yönelten nedenlerden biri olarak bilinmektedir.

Turizm sektörü ülkeler için bu denli önem arz etmesine karşın, ülkemizde turizm eğitime yeteri önemin verilmediği açıktır. Turizm sektöründe ihtiyaç eğitimi personel noktasında görülmektedir.

Bu araştırmanın amacı, ülkemizde önlisans düzeyinde turizm eğitimi veren okullarda geçerli olan ders programlarını incelemek ve analiz etmektir. Gerek devlet gerekse vakıf üniversiteleri meslek yüksekokullarında amaç ara eleman yetiştirmek olarak belirtilmektedir. Çalışmada, üniversitelerin bu amaca ulaşmak için ders programlarında hangi derslere yer verdikleri incelenecek ve belirledikleri amaç doğrultusunda değişiklik yapıp yapılamayacağı konusunda saptamalar yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Turizm Eğitimi³

A CURRICULAR ANALYSIS OF TOURISM PROGRAMS OFFERED BY VOCATIONAL COLLEGES IN TURKEY

Derya Baykal, Ezgi Şahin

Abstract

The tourism industry was marked by great strides in recent years. The magnitude of revenues generated by the industry for national economies is a known driver of interest that many governments take in this particular field.

Despite the substantial value of the tourism industry for countries, Turkey clearly lacks sufficient recognition of the importance of tourism education. A particular need exists in the tourism industry for well-trained personnel.

This paper looks into academic curricula used by schools that offer associate degree programs in tourism. Vocational colleges at both state and foundation universities state it as their objective to develop intermediate personnel. In this paper, an attempt will be made to examine the types of courses that universities focus on in their curricula toward

¹ Öğr.Gör. Gedik Üniversitesi ,Gedik Meslek Yüksekokulu, derya.baykal@gedik.edu.tr

² Serbest Araştırmacı, ezgi.sahin@hotmail.com

that end, and determine whether changes are possible to better accommodate this objective.

Key Words: Turkey, Tourism Education

Giriş

Turizm, insanların devamlı ikamet ettikleri yerlerin dışına seyahatleri ve geçici konaklamalarından doğan ihtiyaçlarının karşılanması ile ilgilidir. Günümüzde sanayinin gelişmesi, refah düzeyinin artması, insanların yeterli boş zamana sahip olmaları, tarihte turizm faaliyeti olarak kabul edilen, ticari, dini ve askeri amaçlarla yapılan seyahatlerden farklı bir şekil almıştır. Turizm günümüzde sosyal ve ekonomik bir olgudur (Batman, 1999: 1).

Kabul gören bir başka turizm tanımı ise Prof. Dr. Walter Hunziker'in 1941 yılında yaptığı; "Sürekli kalışa dönüşmemek ve gelir sağlayıcı hiçbir uğraşta bulunmamak koşulu ile yabancıların geçici süre kalışlarından doğan olay ilişkilerin tümü, turizm'dir tanımıdır. Bu tanım, OECD tarafından da benimsenmiştir (Kozak, 2001: 3).

Turizm olgusu hakkında çok fazla tanımlamaya ulaşmak mümkündür. En genel anlamı ile turizm olgusunu ele alacak olursak; kişilerin ikamet ettikleri yerlerden belirli süreler ile ayrılmaları ve gittikleri yerlerde, oralarda kazanmadıkları paraları harcama ve üretilen turistik ürün ve hizmetleri satın almaları sonucu ortaya çıkan olay ve ilişkilerin tümüdür şeklinde bir yorum yapmak yanlış olmayacaktır.

Turizmin tanımı kim tarafından nasıl yapılıyor olursa olsun, turizm endüstrisinin ülke ekonomilerine yaptığı katkı göz ardı edilemez. Turizm endüstrisi dinamik bir sektördür. Özellikle son yıllarda etkisini daha da fazla hissettiren küreselleşme ile birlikte turizm endüstrisinin önemi artmış özellikle gelişmekte olan ülke ekonomileri için vazgeçilemez bir sektör haline almıştır. Türkiye için de turizm sektörü önem arz etmekle birlikte, Türkiye gerek elde edilen turizm geliri gerekse uluslararası turizm hareketliliğinden aldığı pay ile turizm pazarında önemli bir yere sahiptir.

Turizmin tanımını yapmak dışında değinilmesi gereken önemli noktalardan biri de, turizmin gelişime açık bir sektör olduğu ve bu sektörün emek yoğun özelliğinden dolayı, kişilere verecek eğitim düzeyi ve eğitim içeriği ile ilgilenmektir. Nitelikli insan gücüne ancak kaliteli turizm eğitimi verilerek ulaşılabilir (Ünlüöner,2000:218).

Turizm eğitimi veren kurumların temel amacı, turizm sektöründe yer alacak elemanları temel eğitimden geçirerek onlara turizm bilinci ve turizm felsefesinin kazandırılması ve turizm sektörünün gelişimine katkıda bulunmak ile birlikte turizm sektörüne yetişmiş kalifiye personel sağlamaktır (Mısırlı,2002:42).

Sektörün emek yoğun olması özelliği, alanda yetişmiş nitelikli personele duyulan ihtiyacı da arttırmaktadır. Turizm sektörü için insan unsuru vazgeçilmezdir ancak önemli olan ihtiyaç duyulan personelin sahip olduğu özelliklerdir.

Ülkemizde turizm eğitimi, lise, önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora şeklinde çeşitli kademelerde verilmekte, yanı sıra özellik gerektiren, sektör içerisindeki farklı bölümler için yetenek edindirici destek hizmetler olarak özel eğitimler şeklinde de sağlanmaktadır.

Çalışmada, Türkiye'de turizm eğitimi veren meslek yüksekokulları göz önünde bulundurulacak ve ders programları incelenerek analiz yapılacaktır. Meslek yüksekokullarında amaç, öğrencilerin yer aldıkları sektörler hakkında gerekli bilgi ve becerilere sahip olmaları şeklinde belirtilmektedir çünkü temel amaç sektör için ara eleman yetiştirmektir. Bu bağlamda ilgili meslek yüksekokullarının ders programları incelenecek ve belirlenen hedefler ile elde edilen çıktılar arasında bulunan ilişki analiz edilecektir.

1. Türkiye'de Önlisans Düzeyinde Turizm Eğitiminin Genel Yapısı

Turizm eğitimi, her düzeydeki öğrencilere turizm bilincini, misafirperverliğin temel prensiplerini vermek, turizm endüstrisinde çalışan personelin; genel ve mesleki bilgilerini artırmak ve turizm endüstrisine yönetici, araştırmacı niteliklerinde uzman, uygulayıcı, teknisyen yetiştirmek için yapılan her türlü faaliyetlerdir. (Olalı, 1973: 10)

Dünya Turizm Örgütü tahminlerine göre; önümüzdeki dönemde turizm sektörünün hızlı ve düzenli bir büyüme göstereceği, 2020 yılında uluslararası toplam turizm gelirin 2 trilyon ABD doları olacağı hesaplanmaktadır. (Odabaşı, 2002: 471) 2020 yılında uluslararası turizm hareketlerine katılan kişi sayısı 1.6 milyara ulaşacak ve bu turistler 2 trilyon ABD doları üzerinde harcama yapacaktır. Aynı tahminlere göre 2020 yılına kadar olan dönemde, yıllık ortalama turist sayısı artış hızının % 4.3, gelir artış hızının ise % 6.7 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu oran dünya refahındaki muhtemel % 3'lük büyümenin fazlasıyla üzerindedir. (WTO, 2012).

Bu bağlamda, Türkiye'ye kaliteli turist çekmek için turizm eğitiminin önemi ortaya çıkmaktadır. Sunulan hizmetin kaliteli olması beraberinde duyulan memnuniyet düzeyi artışını getirecektir. Turizm sektöründe bir marka haline gelebilmenin, sunulan hizmet kalitesine bağlı olduğu unutulmamalıdır.

Dünya genelinde turizm eğitimi kapsamında mesleki eğitime büyük önem verilmektedir (Demirkol ve Pelit,2002:3).

Önlisans öğretimi, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'na göre, ortaöğretime dayalı, en az dört yarı yıllık bir programı kapsayan yükseköğretimdir. Ön lisans düzeyinde turizm eğitimi, 1970'li yılların ortalarında Boğaziçi ve Ege Üniversiteleri'nde ara insan gücü yetiştirmek üzere açılmış olan önlisans yüksek okullarında bir program olarak eğitim faaliyetine başlamış, ardından Ege Üniversitesi'nde faaliyet gösteren program, önlisans düzeyinden lisans düzeyine çıkarılmıştır. Takip eden dönemde, 1974-1975 öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi Teknoloji ve Meslek Yüksek Okulu içinde iki yıllık turizm bölümü öğrenci eğitimine başlamıştır. (Ünlüöner,1993:500).

Türkiye'de 1992 yılından itibaren yeni üniversitelerin açılması (Ünlüöner ve Boylu,2005) ve gün geçtikçe özellikle vakıf üniversitelerinin sayılarının artması ile

turizm programlarının sayılarında da gözle görülür bir artış olmuştur. 2013 yılı için hazırlanan ÖSYM kılavuzunda Türkiye’de önlisans düzeyinde turizm eğitimi veren 89 tane devlet ve vakıf üniversitesi bulunmaktadır. Bu üniversitelerden 17 tanesi vakıf, 72 tanesi de devlete ait meslek yüksekokullarıdır bu meslek yüksekokulları bünyesinde birden fazla okul bulunmakta ve toplam 155 farklı okulda turizm eğitimi verilmektedir.

Bu okullarda önlisans turizm eğitimi, meslek yüksekokulu ve sosyal bilimler meslek yüksekokulu bünyesinde, ‘Turizm ve Otel İşletmeciliği’, ‘Turizm Rehberliği’ ve ‘Turizm ve Seyahat Hizmetleri’ bölümlerinde verilmektedir. Ancak çalışmada program isimlerinin farklılığı göz önünde bulundurulmamış ve bir ayırım yapılmaksızın meslek yüksekokulu turizm programları kapsamında değerlendirilmiştir.

Tablo 1: Türkiye’de 2013 yılı itibari ile Turizm Eğitimi Veren Meslek Yüksekokulları ve Toplam Kontenjan Miktarları

Sıra no	İl	Üniversite Adı	Devlet Üniversitesi	Vakıf Üniversitesi	Okul Sayısı	Toplam Kontenjan
1	Amasya	Amasya Üniv.	+		1	40
2	Ankara	Ankara Üniv.	+		1	40
3	Ankara	Atılım Üniv.		+	1	40
4	Ankara	Başkent Üniv.		+	1	40
5	Ankara	Hacettepe Üniv.	+		1	60
6	Antalya	Akdeniz Üniv.	+		6	310
7	Adana	Çukurova Üniv.	+		3	70
8	Adıyaman	Adıyaman Üniv.	+		3	50
9	Afyon	Afyon Kocatepe Üniv.	+		3	60
10	Aksaray	Aksaray Üniv.	+		3	30

11	Ardahan	Ardahan Üniv.	+	1	30
12	Artvin	Artvin Çoruh Üniv.	+	1	50
13	Aydın	Adnan Menderes Üniv.	+	3	130
14	Balıkesir	Balıkesir Üniv.	+	6	130
15	Bolu	Abant İzzet Baysal Üniv.	+	2	105
16	Burdur	Mehmet Akif Ersoy Üniv.	+	2	60
17	Bursa	Uludağ Üniv.	+	3	120
18	Çanakkale	Çanakkale Onsekiz Mart Üniv.	+	4	145
19	Çankırı	Çankırı Karatekin Üniv.	+	1	60
20	Çorum	Hitit Üniv.	+	1	30
21	Denizli	Pamukkale Üniv.	+	2	100
22	Diyarbakır	Dicle Üniv.	+	1	30
23	Düzce	Düzce Üniv.	+	2	90
24	Edirne	Trakya Üniv.	+	2	160
25	Elazığ	Fırat Üniv.	+	2	90
26	Erzincan	Erzincan Üniv.	+	2	105
27	Erzurum	Atatürk Üniv.	+	2	80
28	Eskişehir	Anadolu	+	1	50

		Üniv.				
29	Gaziantep	Gaziantep Üniv.	+	1	80	
30	Giresun	Giresun Üniv.	+	4	220	
31	Gümüşhane	Gümüşhane Üniv.	+	1	50	
32	Hatay	Mustafa Kemal Üniv.	+	1	75	
33	Iğdır	Iğdır Üniv.	+	1	40	
34	Isparta	Süleyman Demirel Üniv.	+	3	175	
35	İstanbul	Beykent Üniv.		+	1	60
36	İstanbul	Doğuş Üniv.		+	1	40
37	İstanbul	Gedik Üniv.		+	1	30
38	İstanbul	Haliç Üniv.		+	1	20
39	İstanbul	Arel Üniv.		+	1	32
40	İstanbul	İstanbu Aydın Üniv.		+	1	80
41	İstanbul	İstanbul Kültür Üniv.		+	1	55
42	İstanbul	İstanbul Şişli Myo.		+	1	50
43	İstanbul	İstanbul Üniv.	+	1	50	
44	İstanbul	Maltepe Üniv.		+	1	22
45	İstanbul	Marmara Üniv.	+	1	120	
46	İstanbul	Okan Üniv.		+	1	20

47	İstanbul	Yeni Yüzyıl Üniv.	+	1	26
48	İstanbul	Yıldız Teknik Üniv.	+	1	40
49	İzmir	Dokuz Eylül Üniv.	+	2	120
50	İzmir	Ege Üniv.	+	1	40
51	İzmir	İzmir Üniv.	+	1	40
52	İzmir	Yaşar Üniv.	+	1	20
53	Kahramanma raş	Kahramanma raş Sütçü İmam Üniv.	+	1	40
54	Karabük	Karabük Üniv.	+	1	80
55	Karaman	Karamanoğlu Mehmet Bey Üniv.	+	1	40
56	Kars	Kafkas Üniv.	+	2	65
57	Kastamonu	Kastamonu Üniv.	+	1	50
58	Kayseri	Erciyes Üniv.	+	1	30
59	Kırıkkale	Kırıkkale Üniv.	+	2	100
60	Kırşehir	Ahi Evran Üniv.	+	1	40
61	Gaziantep	Kilis 7 Aralık Üniv.	+	1	45
62	İzmit	Kocaeli Üniv.	+	1	100
63	Konya	Selçuk Üniv.	+	3	245
64	Kütahya	Dumlupınar Üniv.	+	2	120

65	Mardin	Mardin Artuklu Üniv.	+		1	30
66	Malatya	İnönü Üniv.	+		1	45
67	Mersin	Mersin Üniv.	+		3	80
68	Mersin	Toros Üniv.		+	1	30
69	Muğla	Muğla Sıtkı Koçman Üniv.	+		5	260
70	Nevşehir	Nevşehir Üniv.	+		2	85
71	Niğde	Niğde Üniv.	+		2	105
72	Ordu	Ordu Üniv.	+		2	85
73	Rize	Recep Tayyip Erdoğan Üniv.	+		3	130
74	Sakarya	Sakarya Üniv.	+		2	170
75	Samsun	Ondokuz Mayıs Üniv.	+		2	90
76	Siirt	Siirt Üniv.	+		1	40
77	Sinop	Sinop Üniv.	+		2	60
78	Sivas	Cumhuriyet Üniv.	+		1	50
79	Şanlıurfa	Harran Üniv.	+		2	80
80	Tekirdağ	Namık kemal Üniv.	+		4	350
81	Tokat	Gaziosmanpaşa Üniv.	+		2	85
82	Trabzon	Avrasya Üniv.		+	1	30

83	Trabzon	Karadeniz Teknik Üniv.	+	2	215
84	Tunceli	Tunceli Üniv.	+	1	30
85	Uşak	Uşak Üniv.	+	2	30
86	Van	Yüzüncü Yıl Üniv.	+	2	70
87	Yalova	Yalova Üniv.	+	1	40
88	Yozgat	Bozok Üniv.	+	1	55
89	Zonguldak	Bülent Ecevit Üniv.	+	3	140
Toplam			72	17	155
				155	7105

(Kaynak: www.osym.gov.tr,2013)

Tabloda görüldüğü üzere, ülkenin turizm sektöründe gösterdiği gelişmeye paralel olarak, öncelikli ve kolay bir şekilde açılabilen turizm programlarının sayısı zaman içerisinde sürekli olarak artmıştır. (Aymanıkuy, 2002:34). Ancak asıl olan turizm eğitimi veren kurumların nicelik olarak değil nitelik olarak gelişim göstermeleridir.

2. Meslek Yüksekokullarında Turizm Programı Ders İçerikleri

Türkiye’de verilen turizm eğitim ve öğretimi belirli bir hedef doğrultusunda verilmeli ve bir programa dayandırılmalıdır. Var olan turizm eğitim kurumlarında da uygulama ve teori dersleri aynı anda verilmeye çalışılmalıdır. Lisans düzeyinde ve önlisans düzeyinde turizm eğitimi veren kurumlar ayrıştırılmalı, lisans düzeyinde eğitim veren kurumlar, bilimsel turizm araştırma merkezleri olarak düşünülmeli ve turizm uzmanlarının ve yöneticilerinin bu tür okullardan yetiştirilmesi sağlanmalıdır. Türkiye’nin turizm anlamında ihtiyacı olan durum, nitelikli eleman yetiştirecek şekilde organize edilmiş bir turizm eğitim ve öğretimi ve istikrarlı bir turizm politikasıdır (Timur, 1992: 51-53)

Türkiye’de turizm eğitimi veren meslek yüksekokullarının ders programları incelenmiş fakat birçok üniversitenin, web sayfalarında dört dönem var olan ders planlarına yer vermediği sonucuna ulaşılmıştır. Dört dönemlik derslere yer verilmediğinden haftalık ders programları incelenmiş ve genel bir kaniya ulaşılmaya çalışılmıştır.

Ayrıca bazı üniversitelerin meslek yüksekokullarının ders programlarına ulaşamamış ve mail aracılığı ile de destek alınamamıştır.

Tablo 2: Meslek Yüksekokullarında Verilen Ortak Program Dersleri

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I /II

Temel Bilgi Teknolojileri

Yabancı Dil I /II

Türk Dili I /II

Genel Turizm

Otel İşletmeciliği

Yiyecek İçecek Servisi I /II

Turizm Coğrafyası

Önbüro Hizmetleri

Turizm Mevzuatı

Turizm Ekonomisi

Turizm Pazarlaması

İnsan Kaynakları Yönetimi

Tur Operatörlüğü ve Seyahat Acentacılığı

Kat Hizmetleri

Pazarlama İlkeleri

Genel Muhasebe

Otelcilik Otomasyon Programı

İşletme Yönetimi

Mesleki Yabancı Dil I/II

(Kaynak: Tablo 1’de belirtilen tüm üniversitelerin web sayfaları)

Tablo 3: Meslek Yüksekokullarında Verilen Programlara Özel Dersler

Dosyalama ve Arşivleme
Turistik Ürün Çeşitlendirme Stratejisi
Otel İşletmelerinde Yönetim Muhasebesi
Özel İlgi Turizmi
Protokol ve Sosyal Davranış Kuralları
Kültürel Miras Ve Kültür Turizmi
Turizm Sektöründe Güncel Sorunlar
Yönetimsel Sorumluluklar
Beslenme Ve Diyetetik
Endüstriyel Yiyecek Üretimi
Mutfak Ürünleri
Akdeniz Uygarlıkları Tarihi
Turizmde Yeni Trendler Ve Sektörel Analiz
Türkiye’de Müzeler
Halk Bilimi
Antropoloji
Arkeoloji
İstatistik
Envanter İşlemleri
Ticari Matematik
Rekreasyon Ve Animasyon
Turizm İşletmelerinde Örnek Olay Analizi

Meslek Stajları (Dönem İçerisinde)

Otel Uygulamaları

Mesleki İtalyanca

Rusça

(Kaynak: Tablo 1’de belirtilen tüm üniversitelerin web sayfaları)

Tablo 4: Meslek Yüksekokullarında Verilen Ortak Dersler

Türkiye’de Müzeler

Çevre Koruma

Kalite Yönetim Sistemleri

Önbüroda Raporlama İşlemleri

Dekorasyon Hizmetleri

Halkla İlişkiler

İş sağlığı Güvenliği

Konukla İletişim

Anadolu Uygarlıkları Tarihi

Turizm Sosyolojisi

Kültür Turizmi

Menü Planlama

Meslek Etiği

Pişirme Yöntemleri

Konaklama İşletmelerinde Finansal Yönetim

Gıda ve Personel Hijyeni

(Kaynak: Tablo 1’de belirtilen tüm üniversitelerin web sayfaları)

Ünlüöner (1993), Türkiye’de belli başlı okullar dışında turizmde mesleki eğitime önem verilmediğini, bu sonucun da mezunların kolay iş bulabilmesinden çıkarılabileceğini savunmuştur. Özellikle yabancı dil ağırlıklı eğitim yapan okullara talep artmaktadır, bu eğitimi veren okullar dışındaki okullara duyulan talep de azalmaktadır (Ünlüöner, 1993: 500).

İnceleme sonucunda, tablolarda da görüldüğü üzere, kültür dersleri dışında, meslek yüksekokullarında, mesleki beceriye dayalı dersler bulunduğu kanaatine varılmıştır. Mesleki beceri kazandıracak derslerin bulunmasının yanı sıra bu okullarda dönem içerisinde uygulama derslerinin bulundurulması nitelikli mezunların var olmasını sağlayacaktır. Özellikle iş yeri uygulama derslerinin programlara eklenmesi neticesinde turizm meslek yüksekokullarında kalifiye eleman yetiştirilmesi sağlanacak, bu sonuç meslek yüksekokulları hedef ve amaçları ile de örtüşecektir.

3. Sonuç ve Öneriler

Tablolarda da belirtildiği gibi, önlisans düzeyinde turizm eğitimi veren meslek yüksekokulu sayısı hayli fazladır. Özellikle bölgesel dağılım incelendiğinde ilk sırayı 23 meslek yüksekokulu ile Marmara bölgesi çekmektedir. Sonrasında Ankara'nın da içinde bulunduğu İç Anadolu Bölgesi gelmekte ve yine aynı sayı ile Karadeniz Bölgesi takip etmektedir. Akdeniz ve Ege bölgeleri turizm endüstrisi özelinde değerlendirildiğinde Türkiye için en önemli bölgelerdir. Çünkü Türkiye bir Akdeniz ülkesidir ve kıyı turizminin gelişmiş olması neticesinde Akdeniz ve Ege bölgesi şehirleri önemli rol oynamaktadırlar. Bu bölgelerde turizm eğitimi veren meslek yüksekokullarının artırılması yoluna gidilerek yetişmiş personel ihtiyacı bölgeler bazında karşılanabilir.

Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgelerinde bulunan meslek yüksekokullarının da sayılarının artırılması, hem bölge hakkında bilgi ve birikime sahip nitelikli turizm elemanı yetiştirilmesini sağlayacak hem de turizm pastasından alınan payın artırılarak bölge kalkınmasına katkıda bulunacaktır. Aynı zamanda bu bölgelerimizde keşfedilmemiş güzelliklerin ilgili birimlerin çabaları ile turistlere sunulması, ülkemizde geçerli olan kıyı turizmi imajını az da olsa törpüleyecek ve bu durum ülke turizmi için önem arz edecektir.

Dersler bazında meslek yüksekokulları incelendiğinde; tüm okullarda ortak olan derslerin temel otelcilik ve acentecilik bilgisi içerikli dersler olduğu ancak bu okullarda, özellikle turizm sektörü için büyük ihtiyaç olan yabancı dil bilgisi derslerine yer verilmediği sadece mesleki yabancı dil dersinin de yeterli olamayacağı sonucuna varılmıştır.

Meslek yüksekokullarının internet sitelerinde ilgili programların ders içeriklerine yer verilmemiş olması çalışmada karşılaşılan en büyük problemlerdendir. Ayrıca, bazı okulların ders programlarına sadece haftalık ders programlarından ulaşılabilmektedir ve bazı okulların ders programlarına da hiçbir şekilde ulaşılammış olması çalışmanın eksik kalabileceği ayaklardan birini oluşturmaktadır.

Çalışma, meslek yüksekokullarında meslek içeriğine yönelik hazırlanan ders içerikleri ve kredileri, öğretim elemanlarının verdikleri dersler ile uyumu konusunda da geliştirilebilir.

Kaynakça

Aymankuy, Y & Ş. Aymankuy (2002) *Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Turizm Eğitimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarının Buldukları Yerlerin Analizi ve Turizm Eğitimi İçin Öneri Bir Model*, Turizm Bakanlığı Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğü, Turizm Eğitimi Konferans-Workshop, 11-13 Aralık 2002, 29-41, Ankara

Batman, O. (1999). *Otel İşletmelerinin Yönetimi*. Adapazarı: Değişim Yayınları.

Demirkol, Ş., & Pelit, E., (2002),. ‘Türkiye’deki Turizm Eğitim Sistemi ve Avrupa Birliği Sürecinde Olası Gelişmeler’ *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 2/2002, s: 125-146.

Kozak, N. ,Akoğlan, M.& Kozak., M. (2001). *Genel Turizm İlkeleri, Kavramlar*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Mısırlı, İ. (2002). Turizm Sektöründe Meslek Standartları ve Mesleki Belgelendirme Sistemi. *Anatolia Turizm Araştırma Dergisi*, Cilt: 13 Sayı:1, 39-55

Odabaşı, Ş. (2002, Aralık).“*Turizm Bakanlığı’nın Uluslararası Eğitim Faaliyetleri*” Turizm Eğitimi Konferansı, Turizm Bakanlığı Yay., Ankara.

Olalı, H. (1973). “*Turizm Eğitim ve Öğretimi*”, *İktisadi Coğrafya ve Turizm Enstitüsü Konferansları*, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, Güler Matbaası, İstanbul.

Timur, A. (1992). “*Turizmin Eğitiminin Genel Sorunları*”, Turizm Eğitimi Konferansı, Turizm Bakanlığı Yay., Ankara.

Ünlüönen, K (1993). ‘Türkiye’de Yüksek Öğretim Düzeyinde Turizm Eğitim ve Öğretimi’ *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı:6/1993, s. 497-521.

Ünlüönen, K. (2000). Turizm İşletmeciliği Öğretmenlik Programlarının Öğrenci Beklentileri ve Algılamaları Açısından Değerlendirilmesi, *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, (3),218-238

Elektronik Kaynaklar

<http://www.osym.gov.tr/dosya/1-57873/h/tablo-3a.pdf> adresinden 18 Ekim 2013 tarihinde alınmıştır.

Ünlüönen, K. & Boylu, Y. (2005).‘*Türkiye’de Yükseköğretim Düzeyinde Turizm Eğitimindeki Gelişmelerin Değerlendirilmesi*’ <http://www.esosder.com/dergi/1202-UNLUONEN.pdf> adresinden 17.01.2013 tarihinde alınmıştır.